

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 60 K Félévre . . . . . 340 K
 Negyedév. e. . . . . 170 K Egész évre . . . . . 660 K
GYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Országbirói értekezlet a választójogról

Budapest, febr. 16. A kisgazdapárt ma délelőtt a nemzetgyűlés olvasó termében értekezletet tartott, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök közölte a párttal, hogy a választások kérdésében legközelebb országbirói értekezletet fog egybehívni, hogy ebben a kérdésben az ország első közjogászai döntsenek.

Rögtönzött pártértekezlet az ülés alatt

Klebersberg Kunó gróf belügyminiszter kijelentette az aggodalmaskodó képviselőknek, hogy az intervallum alatt garantálja a közbiztonságot. Ennek során a következőket mondotta a belügyminiszter:

— *En elliprok mindenféle fehér atrocitást, de nem fogok tűrni semmiféle vörös agitációt sem, olyat, mint amilyen 1918 októberében volt.*

A belügyminiszternek ez a nyilatkozata a szenáció erejével hatott a folyosón és meg kell állapítani, hogy mindenütt még az ellenzéki oldalon is őszinte megnyugvást keltett. Ezen közben az egyre jobban szaporodó képviselők csoportjához oda érkezett Bethlen István gróf miniszterelnök.

Arra a kérdésre, hogy a titkosságra vonatkozóan hogyan látja a helyzetet a miniszterelnök, azt válaszolta, hogy körülbelül úgy látja, hogy a Ház többsége a titkosság mellett van és ő a maga részéről ezt a kívánságot honorálni fogja.

A miniszterelnöknek e kijelentései pillanat alatt száguldoztak végig a folyosókon.

Az ellenzék átnyújtotta feliratát a Kormányzónak

A Kormányzó ma este egynegyed 7 óra után kihallgatáson fogadta Apponyi Albert gróf, báró Szerényi József és Homonnay Ti-vadar nemzetgyűlési képviselőket.

A kihallgatás lefolyásáról Apponyi Albert gróf elmondta, hogy a küldöttség a Kormányzó előtt kifejtette azt az álláspontját, hogy új választójogi törvény nem létezik, csak a törvényesített Friedrich-féle választási rendelet alapján lehet a választásokat megejteni. Ha a Friedrich-féle törvényesített rendeletet módosítanák, ezt sokan törvénytelennek tekintenék, míg ebben a tekintetben semmiféle véleménykülönbség nem lehetne, ha a Friedrich-féle rendelet alapján választatna a kormány. Ezt ugyanis mindenki törvényesnek ismeri el.

A jövő héten ül össze az országbirói értekezlet

Az ellenzék a miniszterelnöknek azt a lépését, hogy a választójog kérdését országbirói értekezlet elé viszi, helyteleníti. Klebersberg Kunó gróf belügyminiszter a következőket mondotta tudósítónknak az országbirói értekezletről:

— Módot kell nyújtanunk a Kormányzó urnak arra, hogy a kérdés pártatlan jogászok részéről tisztázva legyen és erről a Kormányzó ur szakvéleményt kapasson. Mi módot kívánunk nyújtani az államfőnek ebben a kérdésben, hogy teljesen pártatlan jogászokat meghallgasson.

— Az országbirói értekezlet tulajdonképpen véleményező testület, amelyre a

Bethlen bizik az egységes párt győzelmében

A nemzetgyűlés ülése után a képviselők a különböző pártklubokba siettek, ahol minden párt vacsorával ünnepelte meg a nemzetgyűlés utolsó ülését.

Az értekezlet a miniszterelnök bejelentését élénk helyesléssel vette tudomásul.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett Bethlen István gróf miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy a választójog kérdését országbirói értekezlet elé viszi. A miniszterelnök elhatározása általános megnyugvást keltett.

Egyre jobban csoportosultak a különböző pártállású képviselők és valamennyiben a miniszterelnöknek nagy horderejű kijelentéséről beszélgettek. Olyannyira izgalomban tartotta a képviselőket, különösen a kormánypártiakat a miniszterelnök nyilatkozata, hogy felkérték őt, hogy egy rögtönzött értekezleten vázolja a kormány magatartását.

Erre az egyik atlétnöki szobában megbeszélésre jöttek össze a kisgazdapárt tagjai, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök kifejtette álláspontját, mely szerint országbirói értekezleten akarja tisztázni, van-e joga és módja a kormánynak arra, hogy a Friedrich-féle rendeletet módosítsa. Amennyiben erre az országbirói értekezletől a felhatalmazást megkapja, akkor azon elvek alapján fogja módosítani a választójogi törvényjavaslatot, amely elvekben Rassaiékkal megállapodott. A titkosságról ezen az értekezleten nem volt szó.

A miniszterelnök felvilágosításait a kormányzó párt tudomásul vette.

A küldöttség tagjai elmondották, hogy a legfőbb jogi tekintélyek meghallgatása nem nyújt semmiféle alkotmányjogi fedezetet. Ezután átadták a Kormányzónak az Apponyi-féle felirati javaslatot, amelyet a Kormányzó átvett.

A Kormányzó azt válaszolta, hogy teljesen átéri a helyzet komolyságát. Minthogy azonban a kormány iránt bizalommal van és az neki azt a felterjesztést tette, hogy hallgassa meg a legfőbb jogi tekintélyeket, kijelenti, legyenek meggyőződve, amíg ő ezen a helyen van, semmiféle törvénytelen séget sem elkövetni, sem megengedni nem fog.

A kihallgatás után a képviselők visszatértek a parlamentbe.

jogászokon kívül meghívják a dignitáriusokat is.

Mózer Ernő az országbirói értekezletről a következőket mondotta:

— Nagyon helyesnek tartom, hogy a kormány a legfontosabb magyar bíróságok vezetőinek véleményét kikéri és ezt a véleményt honorálja azzal, hogy azt a kormány minden fenntartás nélkül elfogadja.

Értesülésünk szerint az országbirói értekezletre, amely a jövő hét valamelyik napján fog összeülni, meghívják a közigazgatási bíróság és a Kuria elnökét és tanácselnökeit, továbbá a Budapesti Tudományegyetem alkotmányjogi és közjogi professzorait.

A keresztyén kisgazda, földmives és polgári párt ma este a nemzetgyűlés berekesztése után vacsorát tartott, amelyen a párt összes képviselői részt vettek.

Bethlen István gróf többek között ezeket mondotta:

A pártok egyesülésével és pártok összefogásával kormányt alakítani nem lehet. K koalíciós kormányzatok Magyarországon mindig halálra voltak ítélve (Ugy van.) **Egységes párt kell**, hogy hordozza Magyarországon a kormányzat terhét. Egységes pártot akartunk létesíteni itt a parlamentben és hogyha nem voltunk képesek azt teljes mértékben létesíteni, létesítenünk kell a választások előtt. (Ugy van.)

Ez a csonka ország csak akkor állhat ellent annak a nagy nyomásnak, amely mindenfelől szorongatja, ha egységes vezetés alatt áll, ha egységes párt és egységes akarat irányítja az országot. Tehát nem ennek a pártnak az érdeke, hanem az országnak az érdeke, hogy ez a párt naggyá és erőssé váljék.

Bizom abban, hogy azok az elvek amelyeket a párt képvisel, diadalra fognak jutni, mert ezek az elvek jelentik Magyarországon a társadalmi összefogást, az alsóbb, felsőbb középrétegek összefogását, jelentik a társadalom harmóniáját, jelentik azt, hogy mindazokat a nehéz problémákat, amelyeknek elébe megyünk, a nemzeti eszme jegyében, meg kell oldani azért, mert egy nemzet, amely a maga részéről nem bír elég erővel, hogy a saját nemzeti érzelmeinek megfelelő intézményeket kreáljon, az halálra van ítélve. (Élénk helyeslés, percekig tartó taps.)

A társadalmi béke alapján

Mi a társadalmi békének az alapján állunk. (Élénk helyeslés.) Ebben az országban kicsiny és nagy egyformán kezdet kézbe téve, csak a haza érdekében küzdjön. A társadalmi békét akarjuk megalapozni, amikor a kisgazda és gazdatársadalom érdekeit hozzuk előtérbe, mert ebben az országban ez a hordképes erő, amely a maga részéről a hazafias eszmét tartotta mindig szem előtt. Én tehát ebben a pillanatban is, amikor a küzdelem elé megyünk, csak azt mondhatom, hogy igenis a kisgazda társadalommal, kezdet kézbe téve, akarjuk megvívni ezt a harcot. (Élénk éljenzés.) Mi nem vagyunk osztálypárt, mi egy nagy magyar párt vagyunk. (Ugy van.) Mert az összes társadalmi osztályok ebben a pártban helyet találhatnak és kell, hogy találjanak.

Nincs szükségünk erőszakos eszközökre, nincs szükségünk a vesztegetés eszközeire, terrorizmusra, elég hogyha kimegyünk a nép elé és megmondjuk, hogy mit akarunk és meg vagyok győződve, hogy győzni fogunk.

A miniszterelnök szavait percekig tartó hosszú és lelkes éljenzéssel és tapsal ünnepelték.

A puccsistákban nincs bizalom

Többek felszólalása után nagyatádi Szabó István emelkedett szólásra, aki megállapította, hogy az egyesülés szilárd alapokon áll. A párt a politikai harcokban a legnagyobb küzdelemben azokkal kerül, akik a királykérdést puccs-szerűen akarták megoldani. Nem lehet elhinni, hogy ezek újból hajlandók a királykérdést kikapcsolni. A párt a nemzeti királyság alapján áll, előbb azonban az alkotmányjogi törvényekkel kell végezni.

Gaál Gaszton Bethlen István támogatására hívta fel a pártot.

Számos felszólalás hangzott még el; a vacsora lapzártakor, a hajnali órákban még tart.

A nemzetgyűlés utolsó napja

Kormányzói kézirat berekesztette a nemzetgyűlést

Budapest, febr. 16. A nemzetgyűlés utolsó ülése olyan mozgalmas képet mutatott, aminőt a nemzetgyűlés két éves életében alig láttunk. Nemcsak a képviselők jelentek meg teljes számban, hanem a karzatok is zsúfolva voltak. Ugy a teremben, mint a karzatokon igen sok volt a fekete ruha. A Ház teljes fényárban uszott. A képviselők azonban tudva azt, hogy a választójogi törvényjavaslat amugy sem tárgyalható le, csak unottan és bizonyos türelmetlen idegességgel hallgatták a szónokokat, akiknek fejtegetései ma már senkit sem érdekeltek.

A folyosón élenken bucsuzkodtak egymástól a képviselők, mert hiszen nem tudni, hogy melyik kerül be közülük újra és melyik nem. Általában az állapítható meg, hogy bizonyos lehangoltság uralkodott a nemzetgyűlés termén kívül és ebbe a lehangoltságba csak azok hoztak némi derűt, akik már mohón várták a nemzetgyűlés befejezését, mert úgy gondolják, hogy a legközelebbi választásokon, mint jelölték ők fognak győztesen kikerülni. A jelöltek egész serege tartózkodott ma a nemzetgyűlés folyosóján. Érdeklődtek itt is ott is, bemutatkoztak a minisztereknek és az államtitkároknak, pártvezetőknek. A régi politikai világnak több tagja jelent meg és elsősorban

A hadsereg maradjon tavol a választási küzdelmekről

A nemzetgyűlés mai ülését Gaál Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg.

Napirend előtt Belitska Sándor honvédelmi miniszter emelkedik szólásra. Először Hegedüs Pál altábornagy ügyét akarja tisztázni, az általa kibocsajtott memorandummal kapcsolatban. A vizsgálat eredményeképpen megállapíthatom, hogy a demarkációs vonalat nem Hegedüs Pál altábornagy állapította meg, hanem az egy megelőző közös tárgyalásnak volt az eredménye, amelyet Hegedüs altábornagy csak jóváhagyott. Hegedüs altábornagy cselekedeteiben mindig korrekt volt. Ezzel a bejelentéssel a nemzetgyűlés előtt bajtársiasságból is tartozom annak az öreg katonának, aki a közeljövőben nyugdíjra vonul.

A másik ok, amiért felszólal az, hogy a közelgő választásokkal kapcsolatban a Hazban

Meghíusult az utolsó egyezkedési akció is

Huszár Károly: Bizonyos körök nehézményezték, hogy tegnapi felszólalását, mint a kormányt támogató párt egyik tagja tette meg. Most a nyilvánosság előtt is indokolni akarja, hogy miért volt kénytelen felszólalni, mert súlyt helyez arra, hogy az ő intencióinak tisztasága teljesen világosan álljon a nemzet előtt.

Hogyha akár ő, akár pártjának valamelyik tagja, aki kormányt támogató többséghez tartozik, ebben a pillanatban tudná, hogy mire határozza el magát a kormány, akkor az illető köröknek igazuk volna. Minthogy azonban nem tudják, megvan mindenkinek az a joga, hogy tudni akarja, hogy mi fog történni. Epen ezért visszautasítja azt a vádat, hogy tegnapi akciója nem volt önzetlen. Miről lehetett volna egyáltalában szó? Szükségét érezte a felszólalásnak és leszagezi, hogy ma is csak azért beszél, mert sem ő, sem más a kormányt támogató pártok közül nem tudja, hogy mi fog történni. Igen sok súlyos szituációban, sokszor szíve ellenére is elkövetett mindent, a kormány erősítésére. Mégegyszer és utoljára kérdést intéz a kormányhoz; mit szándékozik tenni a holnapi napon, mert nemcsak neki, hanem az ország közvéleményének is megvan a joga, hogy saját sorsának intézéséről tájékozást szerezzen. Sajnálkozással veszi tudomásul, hogy az utolsó egyezkedési akció sem járt eredménnyel. Ez esetleg a kisebbség diktatúrájára vezethet.

A pszichológiai előfeltételek hiányoznak a megegyezés létrejöttéhez, a fizikai azonban megvan, mert volt már arra precedens, hogy a Ház egy napon két ülést tartott. Ha az egyezmény létre nem jön, az katasztrófális dolog lesz és aggodalommal kell hogy eltöltősen mindenkit a jövő nemzetgyűlés munkaképességére nézve.

Sajnálatlalt látja, hogy a kedélyek nagyon

természetesen a sajtó régi munkásainál érdeklődtek a jövő várható eseményei iránt. Közben a kormányparti folyosóra arról érkezett hír, hogy Andrássyék a kormányzói kézirat felolvasásával kapcsolatban tüntetésre készülnek.

Pontban 9 órakor az azt megelőző szünet után újból megnyitja az ülést Gaál Gaszton elnök és az elnöki előterjesztések után azonnal átadja a szót gróf Bethlen István miniszter elnöknek.

A miniszterelnök feszült várakozás mellett állt fel és néma csendben jelentette be, a kormányzói kézirat érkezését. A Házban ekkor élénk mozgás keletkezett, mire Gaál Gaszton utoljára megrázta a csengőt és csendet teremtett. A kormányzói kézirat felolvasásával be is fejeződött a nemzetgyűlés élete.

Huszár Károly és Apponyi Albert gróf felszólalásai után Schlachta Margit azt indítványozta, hogy a nemzetgyűlés holnap istentiszteleten vegyen részt, de Gaál Gaszton elnök, aki a házszabályokhoz mindenkor szigorúan ragaszkodott, a kormányzói berekesztés után ezt az indítványt sem vita, sem szavazás alá nem bocsájtotta, hanem egyszerűen kijelentette, hogy a nemzetgyűlés Schlachta Margit javaslatát jóváhagyóan tudomásul veszi és ezzel a nemzetgyűlés utolsó ülését berekesztette.

ismételt olyan kijelentések hangzottak el, hogy az ország a hadsereggel áll, vagy bukik. Ez igaz és bővebb fejtegetésekre nem szorul. Ez alkalommal azzal a kéréssel fordul a nemzetgyűlés minden tagjához és magához a nemzethez, hogy a hadsereget méltóztassék a választási kampányból teljesen kihagyni. Ezt a hadsereg fegyelme érdekében és a nemzet érdekében okvetlenül meg kell tenni. A magam részéről mindent meg fogok tenni, hogy a hadsereg maga is kikapcsolódjék a választásokból, mert ha a hadsereg fegyelme megbomlik, ez végzetessé válhatik az országra.

Napirend szerint a Haz a folyamórségről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja. Ezután napirend szerint következik a választójogi törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

ingerültek és hogy a kormány elhatározta már magát. Olyan kivételes viszonyok között, amelyekben most élünk, szükséges, hogy az állampolgárok teljesen szabadon szavazhassanak. — Nagyon jól tudja, hogy a titkosságnak, a kisgazdapártban is többsége van. Nem egyoldalú álláspontot képvisel, amikor ebben a kérdésben garanciát kér és vár, hanem arra törekszik, hogy minden állampolgár részére a szavazás szabadsága feltétlenül teljesen biztosítva legyen.

Régi idő óta a nők választójoga mellett foglal állást, mert azt érzi, hogy az a tény, hogy az egész világ berendezésében a nőket úgy az államéletből, mint a tudományos pályákról évtizedeken át kirekesztették, igazságtalan dolog. A társadalom fejlődésének irányvonalát mutatja, hogy az az állam a leg-erősebb, amely olyan politikát követ, amely nem fél a nép ítéletétől.

Borzalmas dolog, hogy ennek a nemzetgyűlésnek, amelynél népiesebb parlament nem volt soha, amelyben a magyar polgárság olyan hatalmi erőre tett szert, az legyen a konzervenciaja, hogy ahelyett, hogy a már meglévő jogokat megőrizné a nép számára, elvegyen jogokat olyanoktól, akik azt már gyakorolták. Most a világháború után, amikor nincsen család, amelynek gyásza ne lett volna, a jogok minimumát akarják megtagadni attól a néptől, amelytől a véráldozatok maximumát követelték. A katonai jogcím visszautasítását igen szűkeklű dolognak tartja.

E nők az ülést 5 percre felfüggeszti.

Huszár Károly: Nagyon sajnálom, hogy akkor, amikor a reménység megválna arra, hogy az utolsó pillanatban is megértjük egymást, az egyetértés meghiusulásáért a képviselők igen jelentékeny részét kihívják az ülésteremből.

Közbeköltés: Pártértekezlet!

Drózd: Vége a háborúnak, leszerelnek!

Huszár: Még mindig nem adja fel a reményt, hogy a nemzetgyűlés a mai tárgyalás folyamán megszünteti a vitát és szavazás útján dűlőre viszi a választójogok törvényerőre emelését. Még most is remél. Kívánja és követeli, nemcsak a pártoktól, hanem minden képviselőtől is, hogy ebben az ülésben vigyék hátdrozzatra a dolgot, senki annak útjába ne álljon és az általánosság és a részletek felett való szavazás történjék meg. Ezzel elérjük azt, hogy nem történhetik oly megoldás, amely a képviselők jobb belátásával ellenkező. Magam járulok ehhez hozzá elsősorban azzal, hogy a további beszédét eldőlök, hogy a döntés lehetőségéhez vigyem a képviselőházat. Hajlandó elfogadni a javaslatot abban az értelemben, hogy a részletes tárgyalások során azok az ellentétek, amelyek fennállnak, teljesen megszűnnek.

Balla Aladár: A képviselők választásáról szóló törvényjavaslatot abban az esetben, ha a kormány a kivételes hatalom alapján kiadott rendelkezéseket, amelyek a sajtó jogát is korlátozzák, hatályon kívül helyezi, a választások szabadságát biztosítja és minden 24 évet betöltött férfinak választójogát más kellékek mellett csak az irni és olvasni tudáshoz köti és ha minden választókerület egyforma lesz, hajlandó a törvényjavaslatot általánosságban elfogadni.

A zsidó hazafiság csak konjunktura

Budaváry László: Megdöbbenve látja, hogy mikor ellenségeink minden oldalról arra törekednek, hogy bennünket teljesen tönkre tegyenek, akkor a meghasonlás a nemzet soráiban üti fel fejét. Nem tudja megérteni, hogy miért keresik minden bajnak kuforrását a kormányban. A magyar politikusok nagy része csak a maga szűk látókörén át nézi a dolgokat és pusztán személyi torzalkodást üz üres ellenzékiességgel. A kormánynak útjába pedig mesterséges akadályokat gördít.

Sok politikus előtt nem az ország megmentése a cél, hanem önző hatalmi célokat tűz maga elé. Rupert képviselő nem beszélt azokról az atrocitásokról, amelyek a keresztény magyar állammal szemben történtek. Ő nem hive a fejverő antiszemitizmusnak és amikor a szociáldemokrácia ellen harcol, nem itéli el a becsületes félrevezetett magyar elemeket, hanem küzd az idegenből id. plántált nemzetközi liberális zsidó szellem ellen, amely Magyarországot létalapjában támadta meg. A keresztény magyarság megeremtése céljából szigorú nemzeti alapra kell helyezkedni és iparkodni kell a keresztény erkölcsi gondolatot bele vinni a lelkekbe. A zsidóság volt az, amely a társadalmat polgári és munkás osztályra bontotta. Elzöldt az nem létezett, mert csak magyar állampolgárok voltak e hazában. A zsidó hazafiság úgy alakul, amint azt a konjunktura parancsolja.

Hallottunk jelszavakat a választójog tekintetében, ezek azonban nem a nép javát előlozták, hanem ezért hangzottak el, hogy megnyerjék az iskolázatlan tömegeket. Az általános, titkos, nőkre is kiterjedő választójog hive, azonban a kormányt mégis támogatja. Andrássyól még az ellenzék sem állíthatja, hogy demokratikus érzelmű és most mégis azt látja, hogy ő vezetett ezekre a harcokra. Az a meggyőződése, hogy addig, amíg a keresztényesség uralmát intézményesen nem védjük, addig államunkban megnyugvás nem létezik. Minden támadás a zsidók részéről nem egyéb, mint a cionisták utasításának végrehajtása. Most is, a választások idején mindent megtesznek, hogy a liberálist must juttassák diadalra. Mindenfelé azt hangoztatják, hogy a zsidó nagytőke fog megmozdulni. Mindazok, akik a nemzetgyűlésbe behozták a felekezeti harcot és a királykérdést, ezáltal széthuzást idéznek elő egész Magyarországon.

Felhívja a kormány figyelmét arra, hogy a választások alkalmával a sajtóagitáció oly mértékben fog megnyilvánulni, amilyenre eddig példa még nem volt. Olyan sajtószabadságot nem ismer, amely a törvény leple alatt a nemzet ellen kovácsoljon fegyvert. A kormány elleni

támadásokat is a zsidók művének tartja. Amikor Andrassy Miskolcon megjelent és a zsidóság ellen foglalt állást, akkor „k.s.” Andrassy lett belőle. Most pedig, amikor a liberálisokkal egyesült, újra „nagy” Andrassy lett belőle s mindazokat, akik a liberálisizmussal szembe fordulnak, lehetetlenné akarják tenni. A mi véleményünk szerint a zsidókérdés faji és gazdasági kérdés, főképen pedig a zsidóság gazdasági kérdése.

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után **Budavry** folytatja: Kívánatosnak tartaná, ha a választójogot úgy a férfiaknál, mint a nőknél az irni olvasni tudáshoz kötnék, továbbá, hogy választójogot kapjanak a Károly csapatkeresztések. A jöjő ivekét ne központilag bocsássák ki, hanem azt minden jelölt maga adja ki. Kéri a kormányt, hogy a passzív választójognál a korhatárt 30 évről 26 évre szállítsák le.

Elnök az ülést 2 órákor félbeszakította.

Elnök az ülést 4 órákor újból megnyitja.

Budavry László: Az a meggyőződése,

A királykérdés bontja meg a nemzet egységét

Mióta a választójogi vita folyik, sokszor hangzott az, hogy figyelmeztetni kell a Kormányzót a nemzetnek tett esküjére. Meg van győződve arról, hogy az a férfi, akit a Magyarország legelső emberének tart, (Nagy taps és éljenzés) a nemzetnek tett esküjét mindenkor meg fogja tartani, nem fogadja el azonban ezeket a kijelentéseket azoktól a képviselőktől, akik nem tartották szükségesnek figyelmeztetni a koronás királyt arra, hogy a svájci szövetségtagcsnak tett esküjét szegi meg akkor, amikor Magyarországra jön. Hogyan tudják ezek az urak alkotmányjogi felfogásukkal összeegyeztetni azt, hogy az államfőt sze-

melytől aggodó félelemmel óvja a nemzetet, hogy a választások a királykérdés jegyében fognak lefolyni. Akik ilyen irányba akarják terelni a választási küzdelmet, azok igen rossz szolgálatot tesznek a nemzetnek. Allítja, hogy a királypucsszálai a zsidóság kezében futnak össze. Ha visszatekintünk az elmúlt eseményekre, önkéntelenül feltűnik az a jelenség, hogy a számkiveté-ből visszatért zsidókkal egyidejűleg került a királykérdés felszínre. Azt pedig azért tették, mert ez alkalmas eszköznek bizonyult a nemzeti erő szétforgácsolására.

Meg van győződve, hogy a mostani választásokon nemcsak párt, hanem világnézeti szempontok is érvényesülni fognak. Hogy ezek a szempontok érvényre jussanak, azért hangoztatják, hogy fel kell oszlatni egyes társadalmi egyesületeket, mint az Ébredő Magyarok Egyesületét, a MOVE-t és támadják a nemzeti és keresztény intézményeket, mint a Hangyát, a Baross Szövetséget és a Futurát, hogy ezek hitelét megrendítsék és elhittessék a nemzetet, hogy a keresztény irányzatnak jövője nincsen.

mélyes becsületében támadják hónapokon keresztül és igyekeznek a sárba taposni?

Az ellenzéket a kormányzóparttól a királykérdés választja el. A választójog csak köpenyeg.

Igen sok képviselőnek egészen mind egy, hogy a helyzet hogyan fog alakulni. A cél csak az, hogy Bethlen fejét ajándékba kapják. A legszélesebb alapon nyugvó választójogot kívánja.

Ezután **Rupert Rezső** bejelenti mentelmi jogának sérelmét.

A Ház az ügyet kiadta a mentelmi bizottságnak.

A végső akkord: személyes kérdések

Szünet után **Rassai Károly** személyes kérdésben kér szót. Egy közbeszólás alakjában azt mondtam, hogy a moziügyben én is be fogom jelenteni mentelmi jogom megsértését. Ezt úgy értette **Rubinek István** képviselő ur, mintha órára vonatkoztattam volna és ekkor azt kiáltotta felém, hogy hazudok. Kijelentem, hogy én a moziügyből kifolyólag semmiféle mozistól honoráriumot nem fogadtam el. Ezt becsületszavamra állítom.

Rubinek István kijelenti, hogy ő úgy értette, mintha **Rassai Károly** azt mondtotta volna, hogy ő moziügyből kifolyólag bizonyos összegeket vett volna fel. Kijelenti, hogy moziügyből kifolyólag senkitől sem fogadott el díjazást.

Rassai Károly kijelenti, hogy öt tanuval igazolja azt, hogy **Rubinek István** díjazást fogadott el.

Rubinek István felhívja **Rassai Károlyt**, hogy nyilvánosan közölje az öt tanu nevét és ő majd megkeresi a módját igazának bizonyítására a bíróság előtt.

Hegedűs György személyes kérdésben kér szót. **Rupert Rezső** mentelmi joga sérelmének bejelentésekor az **Ébredő Magyarok** Egyesületét támadta. Az **ÉME** semmiféle illegitim célra nem

A berekesztő kormányzó kézirata

Bethlen István gróf miniszterelnök: A Kormányzó ur öfömlétségétől kézirata érkezett. Kérem a Ház tisztelt elnökét, méltóztassék annak közíretéről gondoskodni.

Elnök: (Olvasva) Legfelsőbb kézirata: „Magyarország nemzetgyűlése fogadja üdvözetemet! Tisztelt Nemzetgyűlés! 1920. február 16-án összeült nemzetgyűlés két évben megállapított időtar-

Az elnök bucsuja és bucsuztatója

— A mai nappal eljutottunk a végéhez annak a küldetésnek, amely történelmünknek legszomorúbb korszakában jutott osztályrészünkül. Ezeréves multunk összeomlott romjain kezdtük el ismét az újjáépítés emberfeletti munkáját.

Azon legyőzhetetlen feladat elé állítottunk; rendet teremteni kifelé és befelé, közjogi, pénzügyi és gazdasági téren és megteremteni mindezt olyan társadalmi atmoszférában, amelyet egy világháború és rajtuk át-

kaptható. Az egyesület politikával nem foglalkozik.

Glesswein Sándor hadirozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a nemzetgyűlést, hogy amennyiben ez a választójogi törvényjavaslat, törvényerőre nem emelkedhetnék, a jövő nemzetgyűlési választások, a már törvényesített **Friedrich-féle** rendelettel hajtsanak végre. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Negyessy László nagyon visszaes helyzetben érzi magát, mert olyan tárgyalásokban vesz részt, amelyeknek gyakorlati eredménye nem lehet. Mind neki, mind pártjának álláspontja a választójognak demokratikus kiterjesztése. Ez a törvényjavaslat a jogkiterjesztés elvét szolgálja.

Az ellenzék szónokai többszöri figyelmeztetés dacára is a szónokot állandó közbeszólásokkal zavarják, úgy hogy az elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után **Negyessy László** fejtegeti, hogy a passzív választói jogot bizonyos képességekkel kellene kötni. Kifogásolja, hogy a törvényjavaslat nem adja meg a nőknek a választási jogot oly mértékben, mint a férfiaknak. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

Ezután az elnök öt perc szünetet rendelt el.

tama a mai napon lejárván, a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére a nemzetgyűlést ezennel berekesztetnek nyilvánítom.

Ez alkalommal a nemzetgyűlés tagjainak buzgó fáradozásukért, meleg köszönetemet küldöm.

A leirat megőrzés végett az Országos Levéltárban helyeztetik el.

gázolt forradalmak vérgőze ezerfelé tagolt, amelyet a hatalmas, feléledt diadalmas keresztény világnézet irányt tévesztve, politikai jelzővá alakulva, nem tudott a társadalmi béke helyreállításának magasatos régiójába fel-emelni és a nemzeti célok szolgálatában összeforrasztani. A nyugodt, biztos és tervszerű munkához szükséges lelki diszpozíciót is minduntalan kiforgatták egyensúlyából a nemzeti önértékünkre mért megalázások.

De ha a nemzetgyűlés két évi munkájára

nem is tekinthet vissza azzal a felelős megnyugvással, hogy mindent elvégzett, törvényhozói munkánkat egészen meddőnek és eredménytelennek még sem lehet nyilvánítani. E két esztendő törvényhozói alkotásai között nem egy olyan van, amely jelentőségében és mértékében boldogabb idők munkájának is becsületére vált volna. Mulasztást követne el a nemzetgyűlés, ha mielőtt szétoszlának, a nemzet halálját nem tolmácsolná a részvétnek és a segítő készségnek mindazon megnyilatkozásaiért, amelyeket szerencsétlenségében a civilizált nemzetek társadalmi részéről a világháború által okozott sebek gyógyításában tapasztalt.

— **Elnöktársaim** nevében halás köszönetet mondok a nemzetgyűlés minden tagjának azért a jóindulatu támogatásért, amellyel bennünket nehéz időkben elnöki tisztünk teljesítésében részesíteni méltóztattak. Egy tekintetben a legszigorubb önbírálattal is nyugodt vagyok. Amit akár ezen a helyen ülve, akár innen le szállva, elnöki minőségben, vagy ebből kifolyólag tettem, abban csak tiszta szándék vezetett. Nem rajtam mullott, hogy ez a törekvés nem mindig járt az óhajtott sikerrel. Most megbízatusunk visszaszáll kuffejéhez, a nemzethez. Visszaszáll még mindig nehéz és változó viszonyok között. Szavaimat egy fohással végzem: Engedje a gondviselés, hogy a nemzet őseréje, életösztöne megtalálja a helyes utat, kegyetlenül megtiport hazánkhoz szebb és boldogabb jövőjü feltámadása felé. (Hosszantartó élénk éljenzés.)

Huszár Károly köszönetet mond a Ház elnökének, valamennyi tisztviselőjének, a nemzetgyűlés gyorsíróinak és a sajtónak azokért a szolgálatokért, amelyeket tettek.

Apponyi Albert gróf különösen a nemzetgyűlés elnöke iránt kíván haláljának kifejezést adni. Az elnök a Ház összes tagjainak bizalmát bírja pártkülönbség nélkül és ezt a bizalmat mindvégig megőrizni és növelni tudta.

Ezután **Schlachta Margit** indítványozta, hogy holnap a Ház tagjai háláadó istentiszteleten jelenjenek meg. A Ház ezt jóváhagyóan tudomásul vette.

Az ülés 9/9 órákor végződött.

Részvénytársaság a holdban

Szélhámos utazó

Megírta az ősszel a *Hajdúföld*, hogy egy rendkívüli elegáns megjelenésű utazó, **Váradai Imre**, beállított több debreceni kereskedőhöz és a „Commercial” részvénytársaság megbízottjának adva ki magát, ajánlatot tett különféle áruk szállítására. A behizelgő modoru fiatalembernél finom sárgás-barna bőrtáska volt, „Commercial” cégjelzéses levélpapírt használt s nagyhangon ígérgette, hogy az ő cégje csak finom árut szállít. Több kereskedő lépre ment és nagyobb összegű előleget adtak **Váradinak**. **Váradai** fel is vette az előleget, de az áru csak nem érkezett meg a debreceni kereskedőkhöz, akik egymásután küldték a sürgető táviratokat a „Commercial” R. T. címére. A távirat azonban mind visszajött a feladóknak, hogy a címzett ismeretlen. A kereskedők gyanút fogtak s feljelentést tettek a debreceni államrendőrségnél, amelynek átiratára budapesti államrendőrség megállapította, hogy ilyen nevű részvénytársaság Budapesten nincs, — legfeljebb a holdban van. A rendőrség annak idején elrendelte a szélhámos **Váradai** országos körözését, de eredmény nélkül.

Most pár hónap mulva **Váradai** újabb szélhámoskodásairól kapott hírt a debreceni rendőrség. Ujabbán **Sátoraljai** helyet szemelte ki működési terepnek. Ott ugyancsak a jóhangzásu „Commercial” R. T. nevében csalt ki több szőzezer koronát. A rendőrség most fokozott erővel nyomoz a nagystílusú szélhámos után. **Váradai** személyleírása: 25—26 éves, közép-magas, angol bajuszu, sárgás-barna bőrtáskát hord magával.

— **NAPSUGAR** vagyonmentő árverésére mindennemű tárgy beadható e hó 25-ig Piac-u. 10. I. alatt délelőttönként. Árverés ugyanott március elsőjén kezdődik.

A tavaszi áradások veszedelme

Befagyott a Tisza - Csak esős olvadásnál várható áradás

Az óriási hőtömegek olvadása elé nagy aggodalommal néz a gazdaközönség, mert ha az abnormis mennyiségben lehullott hó a tavasszal gyors és erős olvadásnak indul, az áradás veszélyezteti az egész termést.

Munkatársunk tegnap délután felkereste dr. Várady Géza főmérnököt, az Alsó-szabolcsi Tisza-ármentesítő Társaság igazgatóját, hogy az előállható árvíz veszedelmének és az azok elleni óvintézkedések megtétele felől érdeklődve, tájékoztathassuk olvasó közönségünket. Dr. Várady igazgató munkatársunk érdeklődésére a következőket mondta:

— A Duna-bizottság épen 5 ízben tett megfelelő intézkedést az irányban, hogy a víz-állások és a csapadék mérését naponként végezzék az elszakított területek hatóságai és arról a bizottságot pontosan értesítsék. Mindezt ideig azonban *semmi intézkedés nem történt*. Lehet, hogy hanyagságból és rosszindulatból, de nem kizárt, hogy tudatlanságból. Így aztán az elszakított területeken lecsott csapadékok nagysága, valamint a víz-állások nagysága felől is teljesen tájékozatlanok vagyunk.

— Az Alsó-szabolcsi Tisza-ármentesítő Társulat az egyedüli társulat, mely a Tisza mindkét oldalának ármentesítését is felvette munkaprogramjába. A társulatnak a Tisza mindkét partján védőgátjai vannak. A társulat védvonala a Tisza jobb partján a Sajótorkáig és onnan fel Szerencsig terjed. Ezen az oldalon az árterület 49 ezer katasztrális hold. A védvonal 80 kilométer hosszú.

— A Tisza balpartján a védvonal Rákamaztól Tiszafüredig 120 kilométer hosszúságban tart. A védett árter Rakamaztól Büdzentmihály, Hajdunánás, Hajduböszörmény, Balmazújváros, Hajduszoboszló, Nádudvar, Nagy-kunmadaras, Nagyivánd és Tiszafüred községek határáig tart és az árterület 300 ezer katasztrális hold.

— A gátak itt kitűnő állapotban vannak. Nevezetesen 1919-ben a románok mindaddig,

amíg a Tisza vize össze nem húzódott, embereinket a gáton hagyták. Most pedig a gátak jó állapotban vannak.

— A Tisza most be van fagyva?
— Igen. *A Tisza be van fagyva és igen alacsony a vízjárása*. Ha azonban esőzés nélkül a hőtömegek olvadásnak indulnak, akkor *veszedelemtől nem lehet tartani*, mivel így a vízmenyiség a Tisza medrében lefolyik. Ha azonban az olvadás *esőzésekkel indul meg*, akkor *beláthatatlanok az előállható árvízveszedelmek*.

— Megfelelő eszközökkel rendelkeznek-e a társulat?

— *Habár a románok a kéziszerszámainkat és telefonjainkat elvitték*, ennek ellenére az előkészületeket megtettük. *Védelmi anyaggal jól elvagyunk már most látva*. A személyzetünkön kívül a társulat, ha annak ideje és szükségessége elérkezik, a közeli községeket férfi lakosságából megfelelő számú *segéd-erőket állít ki; nagyobb veszedelem idején pedig az egész árterületen fekvő községek lakosságából szervezett és fizetett közerőket állíthatunk ki*. A legnagyobb szükség esetén a földművelésügyi és honvédelmi miniszteri rendelkezés alapján *katonai munkások is igénybevehetők*. Ha kell és szükséges, 10 ezer embert is ki tudunk állítani a gátra. Ehhez azonban pénz kell s hogy hol fogunk erre szert tenni majd, ez még nagy kérdőjel.

— Milyen eszközökkel rendelkeznek a társulat?

— *Rőzse, kéve és hengerkaróknak van bőven*. A szükségletet erdőinkből fedezzük. Rőzsénk van 253 kéve, horgoskaróknak van 314 ezer darab, ölkaróknak 47,500 darab van.

Az értékes felvilágosítások megnyugtattak abban a tekintetben, hogy az esetleges árvízveszedelem ellen az illetékes tényezők minden eshetőségre felkészülve, jóelőre megteszik a szükséges óvó intézkedéseket.

Magyarország a genuai értekezleten

Benes londoni tanácskozásai

Páris, február 16. (Havas) Az Oeuvre munkatársa előtt Praznovszky Iván párisi magyar követ kijelentette, hogy *Magyarország nagy örömmel megy a genuai értekezletre*.

Ez a legelső alkalom, midőn módunkban lesz egy olyan gyülekezet előtt megismertetni Magyarországot, ahol a többi nemzetekkel egyforma elbánásban részesülünk. Meg vagyok győződve arról, hogy *a genuai tárgyalások alkalmas döntéseket fognak eredményezni* annak a gazdasági anarchiának megszüntetésére, amelyet Középeurópában Ausztria-Magyarország feldarabolása okozott. Magyarországot a trianoni békét végre fogja hajtani, jóllehet azt rákényszerítették.

Magyarországot a genuai konferencián csak *gazdasági kérdéseket kíván megvitatni* és az a kívánsága, hogy ezekben hallgassák meg véleményét. Ugy a kisantant, mint a nagyhatalmak állandóan számolni akarnak a magyar büszkeséggel. Magyarországot minden igyekezete arra irányul, hogy szomszédaihoz gazdasági téren közeljék. Emellett azonban mégis *szükség van nemzetközi megoldásokra*. Magyarországot részére biztosítani kell a munkához szükséges eszközöket azért, hogy váltóárfolyamát stabilizálják, mert *Magyarország munkájának sikere nélkülözhetetlen egész Középeurópa számára*.

Magyarországot Genuában *politikai kérdésekről nem óhajt vitát indítani*. Trianonban „de nobis sine nobis” döntöttek ugyan, de a magyar Kormányzó és a kormány szándéka mégis a szerződés végrehajtása. Magyarországot régóta keresi a szomszédokkal való közeli lehetőségeit. A kisantant azonban bizalmatlan és a maga akaratát akarja mindenáron érvényesíteni. Nyersanyag nélkül Magyarországot helyzete vigasztalan. Az import lehetetlen. A genuai konferencia dolga, hogy módot adjon Magyarországnak a munkára és lehetővé tegye a kereskedelmi kapcsolatok újrafelvételét.

Praznovszky ezután kijelentette, hogy egészen mostanáig a kisantant rabszolgaként kezelte Magyarországot. — *Magyarországnak most az a célja, hogy egyforma jogon tárgyaljon a kisantanttal*. Befejezésül még arról szólott a követ, hogy *a magyar kormány teljes erejével ellenszegül minden olyan törekvésnek, amely IV. Károly királyt visszaakarná hozni*. Kijelentette azonban, hogy a magyar nép királpárti és Magyarország királyság marad.

Prága, febr. 16. Benes cseh miniszterelnök tegnap a népszövetségi titkárság képviselőivel tárgyalt az osztrák hitel dolgában és Franciaország, Anglia, valamint a cseh köztársaság együttes akciójáról a kérdésben.

London, febr. 16. Benes cseh miniszterelnök, aki tegnap érkezett Párisból Londonba, a „Times” tudósítója előtt kijelentette, hogy azért jött, hogy az angol kormányt megismertesse Csehország álláspontjával a genuai konferencia kérdésében és általános eszmécsereit folytatson azokról a módokról, amelyekkel a konferencia munkája Középeurópa érdekeit érintheti. Európa helyzete olyan, hogy Csehország a politika nagy európai kérdéseiben állandóan együtt fog működni Angliával és Franciaországgal. Ez okból tisztában kell lenni azzal, hogy milyen értelemben magyarazzák ők ezt a politikát.

Amerika bányászsztrájk előtt

Páris, február 16. Amerikát a bányászok óriási sztrájkjának kitörése fenyegeti. A bányászoknak a bányatulajdonosokkal folytatott eddigi tárgyalásai eredménytelenek maradtak. A munkások 20 százalékos béremelést követelnek és visszautasítják a teljesítmény, valamint a munkaidő felnemelésének követelését. A *vasutasok előkészületeket tesznek támogatósztrájk rendezésére*. Ebben az esetben *öt millió munkás szünteti be a munkát*.

A ref. főgimnázium és Dóczy-leányiskola ifjúságának segélyakciója

Ismeretes az a tény, hogy kint a Salvator-barakkokban szivettépő nyomorúság van, amely szinte már meghaladja az emberi képzelet határait. Mintegy 53 család él ott fűtőanyag, élelmiszer és ruha hiányával, úgy, hogy életük egészen alacsonyrendű tengődésnek nevezhető és minősíthető. Mikor a mai hideg időkben, amilyenekre még öreg emberek sem emlékeznek vissza, meleg szobát kell állandóan nélkülözni; mikor a mai szörnyűséges drágaságban, amelyben már minden képzelet felülhaladó mértékben magasak az élelmickek árai, egyeseknek és családoknak még a mindennapi kenyérük sincs meg; mikor a mostani rongyos világban, melyben már csak bizonyos fajok lehet látni új ruhát, prémét, szeltemet: kis magyar gyermekek anyaszült meztelenül gubbasztanak a hideg szobák nyomorúságos vackán. Ez valóban már nem emberi élet többé, ez állati tengődés. A Salvator-barakkokban pedig ilyen folyik.

Ezt a szinte leírhatatlan nyomortanyát kereste fel az elmúlt napokban a ref. főgimnázium Vörös Kereszt-csapata Vári Sándor tornatanár vezetésével, amikor is némi szertetőadományt ott szét is osztottak. Egy cseppet a tenger vizéhez képest. De elég volt látniuk arra, hogy annál nagyobb buzgalommal fogjanak a további gyűjtéshez, amit egy saját ifjuság körében, mint a *Hajdúföld* útján a társadalomban is megindítottak. Az ifjuság gyűjtése meghatóan szép eredménnyel járt.

Tegnap tekintettük meg a tárgyakat a ref. főgimnázium tornatermében és lehetetlen meghatódás nélkül visszaemlékezni erre a collectióra. A hatalmas teremnek mintegy fele borítva a legkülönbözőbb ruhaneművel, a szertár pedig raktára a beadott élelmiszereknek. A ref. főgimnázium és a Dóczy-leányiskola növendékeire versenyre adta és hordta össze nemes ifju lelkeknek szeretetéből fakadt adományait: pénzt (mintegy 13.000 koronát), 3 rend férfi, 6 rend gyermekruhát, 45 pár cipőt, 10 férfiinget, 22 pár harisnyát, 13 sapkát, 16 leányruhát, 33 női nadrágot, 4 mázsa burgonyát, 20 mázsa fát stb. Az ember önkéntlenül is arra gondol: ime milyen kevés, sőt semmi beszéd és mégis milyen felemelően értékes eredmény. Ez a magyar ifjuság, ez a magyar jövő, mely dolgozni akar és szeretni tud, csendben bír lenni és mégis alkotni képes. Legnagyobb elismeréssel állunk és hajlunk meg fiaink és leányaink áldozatkészsége előtt, amely megszégyeníti a felnőttek beteg és részvétlen közönségét.

Mert hol van maga a társadalom? Nem filléreivel, hanem százezeivel, hiszen féléz száz családról van szó. Nem egy-két darab ruhával, hanem egy teljes felöltöltetési akcióval, hiszen pusztuló magyar gyermekekről van szó. A társadalom bizony nincs sehol. Hallunk zsurokról, amik 50.000 koronába kerülnek, reggelig tartó vacsorákról, amik 100.000 koronát emésztenek fel. De nem olvastunk még egy 10.000 koronás adományt sem a Salvator-barakkok szegényei számára.

Ti azonban, magyar ifjuság, azért ne csüggedjétek. A ti lelketek még fehér, hívő és bizó, igaz és egyenes, szánuakozó és szerető: tiétek bizonyára a szép és dicső magyar jövő.

Művészet

Tatay Zoltán szerzői estje. Már hírt adtunk róla, hogy dr. Tatay Zoltán városi tb. tanácsnok, zeneszerző a kollégium javára szerzői estet ad, melyen különböző zeneműveit kerülnék bemutatásra, mint műdalok, magyar dalok, férfi kórusok és zongora számok. Mint értesülünk, a szerzői est *február hó 25-én este fél 6 órakor lesz* a kollégium dísztermében. Közreműködnek dr. Szűcs Gézáé, *Qsvdth Gyula* és a városi dalegyüttes énekeszámokkal, dr. Balla Bertalan szavalattal és dr. Tatay Zoltán zongoraszámokkal. A kulturális célt szolgáló maga nemében páratlanul álló est nagy érdeklődésre tarthat számot. A részletes műsort annak idején közölni fogjuk.

NAPI HIREK

— **A város, a nyilvánosság és a M. T. A.** A városi tanács mai ülésén egy belügyminiszteri rendeletet referáltak, amelyben a belügyminiszter felhívja a tanácsot, hogy minden hivatalos és félhivatalos közleményt, amelyet a nyilvánosság részére szának, csakis a Magyar Távirati Iroda útján adjon ki. A rendelet, amelynek szövege nem eléggé világos, a tanácsban élénk vitára adott alkalmat s kifejezést nyújt az a nézet is, hogy ez az intézkedés sérelmes a vidéki lapokra nézve. A tanács végül is úgy határozott, hogy a rendeletet másolatban kiadják mindegyik tanácstagnak, hogy azok mihozzartás végett tudomásul vehessék. A rendelettel, amely a közönség és a hivatalos újságírók érdekeit egyaránt sérti, foglalkozni fog az újságíró egyesület debreceni csoportja is.

— **A polgármesterhelyettes hivatalában.** Csóka Sámuel h. polgármester, mint jeleztük, napok óta betegeskedik. A h. polgármester állapotát annyira megjavult, hogy ma már a hivatalába is felmegy.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter a m. kir. belügyminiszteri számvevőséghez Dobroviczky Béla ideiglenes minőségű m. kir. posta és távirat-számvisztet ideiglenes minőségben miniszteri számviszté kinevezte.

— **A történelmi társulat köszönete.** Mivel ismeretes, a közgyűlés a Magyar Történelmi Társulatnak legutóbb 15 ezer korona segélyt szavazott meg. A történelmi társulat a segélyért meleghangú köszönő levelet intézett a városhoz. Ezt a köszönőlevelet Dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok bemutatva a tanács tegnapi ülésén, amely a bejelentést tudomásul vette.

— **A Láthatatlan Vendég javára** a Városházán dr. Vargha Elemér tb. főjegyző kezdeményezésére indított mozgalom elősegítésére a mai napon Csanak Jenő földbirtokos 15 ezer koronát, az István gőzmalom r. t. 10 ezer, May Andor és neje 2000 koronát adományozott.

— **Miért van világitási zavar?** A világitási vállalat közli, hogy két hét óta a havazás miatt nem érkezik szene s így most jó szene elfogyván, mindenféle gyenge szenekre van utalva. Ezeknek használata mellett mindaddig, míg kellő mennyiségű jó szenet nem kap, kisebb világitási zavarok elkerülhetetlenek.

— **Városi kedvezmények a színigazgatóknak.** A közgyűlés tudvalevőleg kedvezményes áru villamosáramot és 150 öl tűzifa segélyt szavazott meg Kardoss Géza színigazgatóknak. Ezt a közgyűlési határozatot felterjesztették a belügyminiszteriumhoz kormányhatósági jóváhagyás végett. Most a közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta és leküldte a városhoz. A közgyűlési határozat jóváhagyását Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok bejelentette a tanács tegnapi délelőtti tartott ülésén. A tanács a bejelentést tudomásul vette, egyben Kardoss Géza színigazgató legutóbb előterjesztett kérelmét, melyben a megszavazott tűzifából ismét 50 ölet kér kiutalni, teljesítette és utasította a számvevőséget, hogy a kérelmet fogantartsa.

— **A zenedei tanárok felemelt óradíjai.** A városi tanács tegnapi délelőtti ülésén elhatározta, hogy a zenedei tanárok 100 százalékos óra és pótoradíját folyósítani fogja. Epen ezért a tanács felhívta a számvevőséget, hogy a szóbanforgó díjakat az egyes zenedei tanároknak utalja ki.

— **Gyorssegélyalapunkra** a mai napon O. M. urnától és dr. Balogh István kir. ügyész úrtól 100—100 koronát, egy bájos kis kisasszonytól: Májerszky Klárikától pedig 20 koronát kaptunk, mely szíves adományokért szegényeink nevében hálás köszönetet mondunk. További adakozásokat kérünk.

— **Move közlemény.** Felhívjuk egyesületünk azon tagjait, kik tagsági díjaikat mindaddig be nem fizették, hogy a folyó évi tagdíjakat titkári hivatalunkba (Sas-u. 4. II. 2.) hétköznapokon d. e. 9—12 ig befizetni szíveskedjenek. Elnökség.

— **Eljegyzések.** Balog Sándor—Bimbó Annával, K. Kovács Imre—Hajdu Juliánával, dr. Kovács Gábor—Hajdu Annával bejelentették eljegyzésüket az anyakönyvi hivatalban.

— **A hajduszoboszlói polgári leányiskola.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a hajduszoboszlói állami polgári leányiskolához Jakucs Piroksa okl. polgári iskolai tanárt, a volt hajduszoboszlói magán polgári leányiskola fentartóját és Rónai Emília okl. polgári iskolai tanárt, a volt hajduszoboszlói magán polgári leányiskola tanárnőjét 1921. évi szeptember 1-én kezdődő hatállyal polgári iskolai rendes tanárokká a X. fizetési osztályba kinevezte.

— **A jóvátételi bizottság és a toborzás.** Tegnap délelőtti folyamán a jóvátételi bizottság egy angol ezredes tagja, egy ezredes kíséretében megjelent a városházán. Később kiderült, hogy a jóvátételi bizottság tagja, Szabó Elek tb. tanácsnoktól, a katonai és illetőségi ügyosztály vezetőjétől, a toborzás és annak eredménye felől érdeklődött.

— **Mindenki február 28-ra spórol!**
— **Földes a siketnémáknak.** Földes község képviselőtestülete a siketnémák debreceni intézete javára évi 3000 korona segélyt szavazott meg. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ezért a községi képviselőtestületnek köszönetét fejezte ki.

NAPIREND

Péntek 1922 február 17

Prot.: Donát. Kath.: Donát

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól esti 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „Cifranomorság”, színmű 4 felvonásban. (Klasszikus est.)

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor

Apolló mozgó előadása 5, 7, 9 órakor kezdettel.

Urania mozgó előadások 5, 7, 9 órakor.

Széchenyi-orfeum (Petőfi-tér) előadás este fél 9 órakor.

A Csaba bajtársi egyesület zártkörű colonja este 9 órakor az Arany Bika kistermében.

Megfagyott asszony az utcán

A szibériai hideg időjárásnak újabb áldozata van. Tegnap hajnalban csonttá fagyva találtak egy öreg asszonyt az utcán.

Reggel fél 5 órakor jelentették a rendőrségen, hogy a Boldogfalva-kert, Uzsó-utca 1. számú ház előtt egy szegényes öltözötű idős asszony fekszik csonttá fagyva. A rendőrség részéről Fésüs László rendőrfogalmazó központi ügyeleti tiszt szállt ki a helyszínére. A járókelők időközben a hullában Bacsó Bálintné vették felismerni.

A halál okát még nem állapították meg. Lehet, hogy szívizélhűdés érte az utcán s azután fagyott meg, de nincs kizárva, hogy elesett az utcán s ott érte a hideg idő s ez által pusztult el.

A vörös kakas Debrecenben

Tegnap gyors egymásutánban kétszer hívták a tűzoltókat. Először a Hadházi-utca 24. szám alá kellett kivonulniok, ahol kéménytűz támadt.

Haromnegyed órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni.

Hajnali három órakor a Kossuth-utcai 3. szám alatt levő Erber és Fleischmann R. Társaság raktárhelyiségében támadt tűz. A raktárban elhelyezett paplanok, párnák gyulladtak meg s a tűz a padlózatra is átsapott. A házbéliek rövidesen felfedezték a tüzet s értesítőkre csakhamar kivonult a tűzoltóság Roncsik Jenő dr. parancsnok vezetésével, míg a rendőrség részéről Fésüs László dr. ügyeleti tiszt tartotta fenn a rendet nagyobb számú rendőrökkel.

A tüzet rövidesen sikerült eloltani. A kár 25—30 ezer korona. A tüzet egy eldobott égő cigarettá okozta.

— **Magyar állampolgárok jogai a britt birodalomban.** A trianoni békeszerződés rendelkezései feljogosítják a szövetséges hatalmakat arra, hogy a békeszerződés életbelépésének időpontjában a területükön levő mindazon javakat, jogokat és érdekeket, amelyek magyar állampolgárok tulajdonában állanak, visszatartsák, felszámolják és az értékesítésükből eredő jövedelmet a jóvátételi számlán Magyarország javára írják. A békeszerződés rendelkezéseinek enyhítéseként a britt állampolgárokkal szemben fennálló magyar tartozások rendezése tárgyában Londonban a britt birodalommal kötött és törvénybeiktatás alatt álló egyezmény aláírásakor a britt kormány külön nyilatkozatban készségét fejezte ki arra nézve, hogy a magyar állampolgároknak a britt birodalomban lefoglalt egyes javait az érdekelteknek külön kérelmére méltánylást érdemlő esetekben zár alól feloldatja és a költségek megtérítése után nekik kiszolgáltatja.

A kérelem tárgyai lehetnek: 1. Butorok, ingóságok, családi emlékek. A kérelmezőnek az illetékes magyar hatóság, városokban a polgármester, járásokban a főszolgabíró bizonyítványával igazolnia kell, hogy évi jövedelme nem haladja meg a 400 font sterlingot, ami jelenleg körülbelül 1,200,000 korona. 2. 200 font sterlingnál kisebb értékű bármiféle vagyonrész, vagy ottani vagyonból származó jövedelem, ha a kérelmező azelőtt a britt birodalomban lakott és igazolja, hogy szorult anyagi helyzetben van. 3. Esetleg nagyobb értékű vagyon is olyan kérelmezőnek, akinek engedélye van arra, hogy a britt birodalom területén lakhassék. Ezekből az ügyekből felmerülő kérdésekben a M. kir. Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalnál Budapest, Deák Ferenc u. 1. sz. alatt nyerhető felvilágosítás.

— **Az Éme házi estélye.** Az Éme szombaton este közgyűlés után fél 9 órakor klubhelyiségében kedélyes házi estélyt tart. Belépti díj nincs. Felkérjük a hölgyeket és urakat, akik süteményt, bort, rumot, stb. akarnak hozni, hogy szombat délután 4 óráig szíveskedjenek beküldeni az irodába, hogy idejében elrendezhessük. Elnökség.

— **A „Csaba”- (medikus) kolont megtartják.** Felkérjük Debrecen fajmagyar uritársadalmát, kik rokonszenvenvel kísérik munkánkat, hogy a f. hó 17-én (pénteken) kezdődő minden pénteken az Arany Bika kistermében 9 órai kezdettel megtartandó, Debrecen fajmagyar elite társadalmának rendezendő „Csaba”-colonban megjelenni szíveskedjenek, eltekintve a technikai akadályok miatt ezideig nem kézbesített meghívók, illetőleg értesítésektől, megjegyezve, hogy ezen hírlapi felkérés (meghívás) csak a 17-én (pénteken) megtartandó kolonra érvényes, amennyiben az értesítések a jövő hét folyamán szétküldetnek. Kérjük a kolonban résztvevőket a legegyszerűbb ruhában megjelenni. Lánci Lánzy István, mint a vezérség által megbízott „Csaba”-kolonrendező.

— **Nincs több újságárutó bódé.** A „Fehér Újság” hírlapterjesztő vállalat a Bika előtti téren újságárutó bódé felállítására kért engedélyt a tanácstól. A tanács a kérelmet azzal az indokolással, hogy a törvényhatósági bizottság nem engedélyez bódékat a Piac-téren, másrésztől szabályrendelet is tiltja ezt, a kérelmet elutasította. Mindjárt gondoltuk!

— **Petőfi-ünnepély a Csokonai-színházban.** Megirtuk, hogy az A. M. K. E. Petőfi Sándor születésének 100 éves évfordulója alkalmából Debrecenben nagyszabású ünnepélyt szándékozik rendezni. Az ünnepélyre az Amke a Csokonai-színház átengedését kérte legutóbb a tanácstól. A kérelmet dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok tegnapi terjesztette a tanács elé. A városi tanács a kérelemnek helyt adva azt határozta, hogy a Csokonai-színházat március 5-én estére az A. M. K. E. rendelkezésére átengedi.

— **A keresztényszocialista főhagygyáriak műsoros táncestélye** holnap, szombaton, esti 8 óras kezdettel lesz, a Royal-szálló disztermében. A táncot érdekes műsor előzi meg, melyet holnapi számunkban közlünk. Belépti jegyek 40 koronáért az Outhonban (Piac utca 68. I. em.) válthatók. A tiszta jövedelem a be-tegeket segítő alap javára fordítatik.

— **Chaplin táncol a Bikában 28-án!**

Borbélyok a vasárnapi munkaszünetért.
A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Dr. Tóth Emil tanácsnok bejelentette, hogy a debreceni fodrászok memorandumot szerkesztettek, hogy azt a tanács terjessze fel az illetékes miniszteriumhoz. A memorandumban a borbély és fodrászmesterek a vasárnapi teljes munkaszünet elrendelését kérik. A tanács tegnap behatárolt foglalkozott a memorandummal. Végre is több hozzászólás után elhatározta, hogy a memorandumot megjegyzés nélkül az illetékes miniszteriumba felterjeszti. A tanács kommentárt a borbélyok memorandumához azért nem fűzött, mivel azon az állásponton van, hogy Debrecenben mindenkinek sokat kell dolgozni és különben is az ország talpraállítására kitartó munkára van szükség.

Shimmy és jazzband Ujfehértón. Helyen címen azt írjuk e hó 9-iki számunkban, hogy az újfehértói nőegylet által rendezett táncestélyen a shimmy táncolták és jazzband is volt. Illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a szöben forgó mulatságot, amelyen különben sem shimmyt nem táncoltak, sem jazzband nem volt, nem a nőegylet rendezte. Örömmel adjuk közre a helyreigazítást. Ezek az illetlen táncok csakugyan nem nőegyleti mulatságba valók.

Elveszett egy aszurfoglalású briliáns fülbevaló kedden délután fél 4 órakor a villamosvasuton a Csokonai-szobor megállótól a Péterfia-utcai árvaházig. Becsületos megtaláló kéri, hogy adja be a Hajdúföld szerkesztőségébe (Piac-utca 59.), ahol illő jutalomban részesül.

A Székely Társaság VI. propaganda előadását vasárnap, febr. hó 19-én délelőtt 11 órakor tartja a mav. gépjárató műhely éttermében a következő műsorral: 1. Nyitány: játssza az Egyetértés zenekara. 2. Saját szerzeményű melodramáját előadja Albsy József orvostanhallgató zongora kísérettel. 3. Erdély népeiről előadást tart dr. Bartha Károly, a Székely Társaság titkára. 4. Fuvolaszólo: előadja dr. Vajthó Lajos. Ezen előadásra a belvárosban lakók is szívesen látott vendégek lesznek. A Székely Társaság tagjai és a hozzájuk csatlakozók délelőtt fél 11 órakor gyülekeznek a Menekültügyi Kirendeltség (Simonffy-u. 1. c.) helyiségében, ahonnan együttesen indulnak a műhelytelepre.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Péntek: Cifranymoruság. B) bérlet.
Szombat: Fedora. C) bérlet.
Vasárnap délután: Város talár.
Vasárnap este: Rip Van Winkle.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Halassy Mariska, Kardoss Géza, Halassy Zizi, Rubinyi, László kezében vannak a Cifranymoruság főszerepei. A pompás magyar klasszikus színű pénteken és szombaton B) és C) bérletben kerül színre. Halassy Mariska betegségéből fölépülvén, ebben a briliáns szerepében lép a közönség elé,

partnere Kardoss Géza lesz, aki Mádi Simónban egyik legjobb alakítását produkálja.

Petrovits és Lenkoffy a Farsangi mámor e. filmben keltek általános tetszést az Urániában. A párisi élet, Pathé-film igazi mestert alkotás úgy a tiszta felvételek, mint a szereplők hatásos játéka. Ma pénteken utoljára 9 óras kedvezményes előadások.

Ha megfujják a trombitát e. hazafias mozi-szkecs országsszerte diadalt aratott, a jövő héten 5 napig az Urániában, kedvezményes jegyű előadások.

Lady Hamilton élete és szerelmei című attrakció páratlan sikert aratott a tegnapi bemutató az Apollóban. Nagy várakozással tekintett a közönség e nagyszabású film elé, a film szépsége minden várakozást felülmúl. Péntek, szombat, vasárnap marad műsoron a nagyszabású attrakció. Jegyelővétel.

Priscilla Dean és Harry Chaplin játsza a főszerepet a Pandora szelencéje című 7 felvonásos amerikai filmregényben hétfőn az Apollóban.

Shakespeare nagyszerű tragédiája Hamlet vasárnap február 19-én az Uranusban kerül bemutatásra. A főszerepben **Helena Makovszka** a világhírű tragika egyik legsodálatosabb alakítását produkálja.

Kis ház jókarban, 950 000 Ft telekkel konyhakertnek

kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócós kert). Eladó. Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

A tőzsde

Magyar korona: 79.

oo

A tőzsde ma bizakodó hangulatban nyitott. Már a tőzsdeidő elején, különösen a korlátpiacon nagyobb tranzakció lebonyolítása vette kezdetét, amely a beszerzésével azonban az üzleti tevékenység a pénzügyi következtében megoszlott és a déli óráktól kezdve ugyszólván teljesen megszűnt. — A kulispiacon ma a kínálat volt túlsúlyban, ennek következtében az összes árfolyamok, elsősorban Salgó, Rima és Államvasút 50—100 koronával estek vissza. Az üzleti tevékenység igen kis méretű volt. A bankpiae csendes volt csak a Földhitelben és a Bosnyák Agrárban mutatkozott barátságosabb irányzat. A szénpiacon az irányzat nem volt egységes, Szászvári és Kohó barátságosabbak. Beocsini és Ált. Közén gyengén tendált. A Beocsini nagyobb árvesztéséget szenvedett. A vaspiae csendes és eseménytelen. A vegyespiacon nyitáskor rendkívül élénk forgalom uralkodott.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1890, Osztrák hitel 670, Angol-Magyar 735, Leszámitoló bank 800, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 295, Hazai bank 622, Salgó 5325, Rimamurányi 2040, Közuti 930, Déli vasút 1465, Államvasút 4225, Keresk. bank 6700, Általános takarékp. 1010, Pest. hazai 24850, Borsod-miskolci 3500, Concordia 2280, Budapesti gőz. 5800, Gizella 2550, Hungária 2575, Viktória 7600, Beocsini 6350, Kohó 5550, Általános közszén 11135, Urikányi 6225, Adria 6550, Atlantic 2625, Levante 7000, Trust 2050, Gans-Danubius 36800, Ganz villamos 6150, Lipták 524, Magy. ac 1 2600, Schlick 1015, Werner 620, Brassói 4100, Izzó 5350, Spódium 2625, Hazai faterm. 1925, Klótid 3200 Erdő 875, Nasici 17800, Neusehl. Licht. 610, Orsz. fa 920, Telefon 3975.

Valuták.

A valutapiae a korona stabil jegyzése következtében régen nem látott üzletlenséget mutatott. Az árfolyamok déltől kezdve egyáltalában nem változtak. Szokol iránt mutatkozott némi érdeklődés, árfolyama 2 ponttal megjavult. Az osztrák korona szilárd volt, a többi változatlan. A lei kissé elhanyagolt.

A devizapiae szintén üzletlenséget mutatott. A nemesfémpezek piacán ezüst koronát nagy tételekben vásároltak 47 és fél—48 koronás árfolyamon. A forint 113—14 és félén eserült gőzdt. Az aranypiae eseménytelen volt. Napoleon 2510—15, 20 koronás arany 2500.

Napoleon 2505—2525, Angol font 2830—2850, Dollár 642—652, Francia frank 5300—5350, Márka 330—340, Lira 3075—3125, Osztrák kor. 10'00—11'00 Rubel 5100—5200, Lei 500—510, Szokol 1223 233,

Svájci frank 12650—13700, Korona dinár 825—85, Lengyel márka 19 25—20 25.

Irléi száritőzsde Berlin 256 00, Holland 191 75, Newyork 513, London 2232, Páris 4430, Milánó 2487, Brüsszel 4215, Prága 970 00, Budapest 79, Zágráb 165, Bukarest —, Varsó 16, Bécs 17, Osztrák bélyegzett 9.

Devizák. Amsterdam 208—44, Koppenhága 131 00—500, Krisztiania 105 00—900, London 2800—850, Berlin 320 00—330, Milánó 3100—150, Páris 5575—650, Prága 1225—35, Stockholm 16500 700, Svájci 12600—7, Bécs 9 50—10 50, Zágráb 207 25—17 25, Newyork 645 00—55 00.

Utőtőzsde. A valutapiae irányzata gyenge csak szokol szilárdul tovább. A nyugati valuták piaea teljesen üzletlenséget mutatott. Dollár 648 50—9 50, osztrák ezres 10 és háromnyolcad, 10 ezres 10 és egynolcad, márka 335—36, lei 506, szokol 1231—32, angol font 2825—830, lira 3110, sv. frank 125 és háromnegyed, Berlin 325, Prága 1230, dinár 833.

A nemesfémpezek piacán az ezüst koronát 48 és fél, forint 117 és fél. Az értékpapirpiaeon a hangulat barátságos volt. Államvasút 4100—125, Közuti 1030, Déli vasút 1450, Salgó 5350—400, Rima 2040—50, Ált. közszén 111 50.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsden az üzlet általában esendesebb volt, malmok tovább vásárolnak. A kifejedött kínálat folytán buzában és kenyérmagvakban az üzlet élénkebb volt. Az összes felajánlott tetteket felvették a piacra. Buzában 20—25 vagon roszban 10 vagon kelt el. Az árfolyamok általában kissé gyengébbek. A buza hivatalos ára 10 ponttal alacsonyabb. Tengeri változatlan. A repce kötés nélkül valamivel jobb.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2560—2590, fehérmegyei 2550—2580, pestmegyei 2550—2580, rozs 1810—830, takarmány árpa 1825—1875, sörárpa 1825—875, köles 1850—1700, zab 1670—700, tengeri 2175—200, repce 30—32, Korpa 1300—

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány —. Erkezett —. A zártvásáron üzlet nem fejlődött ki.

Szabad vásári maradvány 451 sertés, Erkezett 463 sertés. Eladott 103.

Árak: Zsirsertés fiatal, nehéz 80—92, könnyű 72—85.

Sertéstermékek. Sertésbús 108—110, zsir 156—60, zsirszalonna 103—136, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hajt 148, füstölt hús 120.

MEGHÍVÓ

A MAGYAR NEMZETI KÖNYV- és LAPKIADÓ-VÁLLALAT R.-T.
1922 február hó 26-án, délután fél 4 órakor
Debreczenben a „Debreczeni Kereskedő Társulat” disztermében
(Piac-utca 8. szám 1. emelet) tartandó

III. évi rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és 1921. évi mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása.
2. A felmentvény megadásáról határozat.
3. Az igazgatóság választása.
4. Felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
5. Biráló-választmány kiegészítése.
6. Az alapszabály 20. és 23. §-ának módosítása.
7. Indítványok.

Debreczen, 1922 február 16.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A közgyűlésen csak az a részvényes gyakorol szavazati jogot, akinek részvényei a közgyűlést megelőzően több, mint 30 nappal nevére irattak a társaság részvénykönyvében és emellett részvényeit legalább 3 nappal a közgyűlés előtt, a társaság hivatalos helyiségében letétmenyzei. A felügyelő-bizottság által megvizsgált 1921. évi zárszámadás a társaság helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szöllőkaró

száraz hasított akácfaólból 160 cm. hosszú vagonfélben eladó
Cim a kiadóhivatalban.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizet

Kramer

Kifutó

az esteli órákra
tessél felvételük lapján
kiadóhivatalban.

Kövár és Altmann

szücsmesterek, Debreczen, Piac-utca
Pannonia szálló udvar.
Mindenféle szücs munkákat szakaszosan készit a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphat. Megrendeléseket pontosan eszkeztet. Vadbörököt veszünk és kibéztetjük.

Dollárt ARANY ÉZÜST

pénzt, más idegen pénzt legdrágábban veszünk
Simon Bankiroda DEBRECZEN
Kossuth-utca 22.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.